

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Filip Hornát

Název práce: Velká inflace 70. let a její vliv na současný FED

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Jaroslav Zúkerstein

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ing. Mgr. Magdalena Fířtová Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Závěrečná práce Filipa Hornáta se věnuje proměně Federálního rezervního systému Spojených států v 70. letech pod vlivem řešení problému tzv. Velké inflace. Při zpracování postupuje výkladově chronologicky od Arthura Burnse, k G. Williamu Millerovi až po Paula Volckera a všímá si nastupující převahy monetaristického přístupu k monetární politice americké centrální banky.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je solidní kompilací vycházející z relevantní sekundární literatury. Oceňuji vhodně zvolenou otázku, na níž autor zdárně v závěru své práce odpověděl. Byť shrnutí „Pokud by se měl v budoucích pracích porovnávat Fed období před Velkou inflací a dnešní dojde se k závěru, že došlo k velkým změnám“ (str 31), je hrubě obecné a povrchní a stálo by za argumentační i stylistické dotažení.

Práce velmi dobře chronologicky mapuje vývoj ekonomického vnímání inflačního problému a postupné zakomponování Phelpsova či Lucasova konceptu očekávání i nástup monetaristického chápání inflace jako problému měnové báze. Velmi správně práce zdůrazňuje kontext „nefunkční“ ekonomické teorie, v němž politici v čele Fedu přijímali svá rozhodnutí.

Postrádám však jakékoli teoreticko-metodologické ukotvení v úvodu, které by umožnilo lépe a přehledně čtenáře orientovat v kontextu monetaristicko-keynesiánského sporu. Pouze jednověté charakteristiky keynesiánského a monetaristického přístupu (str. 5 a 7) jsou z hlediska následně používaných argumentů na obranu/v neprospěch mechanismů Fedu jednoznačně nedostatečné, jakkoli dále v textu s nimi autor různě pracuje. Navzdory tomu, že práce nespadá do kategorie ekonomických studií a v jejím středu stojí především analýza politické strategie jako způsobu řešení inflace, teoretické vysvětlení inflační teorie má své místo v teoretickém úvodu této práce. Jinak řečeno, autor by měl vymezit odlišné teoretické přístupy k chápání inflace.

Autor pravidelně používá pojmy, které definuje pouze velmi zjednodušujícím způsobem (např. Taylorovo pravidlo, NAIRU). Vznik Phillipsovy křivky bych doporučila jasněji časově vymezit (1958), čímž by se předešlo k nedorozumění, že byl tento substituční vztah používám „do té doby“ (str. 14).

První kapitola věnující se poválečnému vývoje Fedu považují v některých pasážích za zmatečnou. Autor různě přechází v informacích o monetizaci mezi časovými dekadami, aniž by přesněji vysvětlil měnící se historicko-ekonomický kontext. Zejména dohoda z roku 1951 (zmíněná letmo na str. 6) by si zasloužila podrobnější vymezení ekonomických souvislostí, které vedly k jejímu vzniku, protože slouží autorovi posléze jako důležitý referenční bod k hodnocení vývoje nezávislosti Fedu.

Zcela zásadní rozhodnutí o ukončení zlatého okna v srpnu 1971 je shrnuto v jediném odstavci (str. 10) bez jakéhokoli časového situování. Na straně 10 autor ne zcela přesně uvádí, že „Brettonwoodský systém, díky kterému byl americký dolar nejdůležitější světovou měnou vzhledem k vázanosti na zlato,“ čímž opomíjí hlavní rys tehdejšího systému a tím byl fakt, že šlo o rezervní měnu, od níž ostatní země odvozovaly své směnné kurzy.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Text je srozumitelně a kultivovaně napsaný. Gramatické a stylistické jazykové zpracování práce je v normě s drobnými chybičkami (např.): Volcker byl už před nástupem do čela Fedu známý veřejnosti jako ekonomický liberál, který byl neodlišitelný i vzhledově (str. 24), Friedman a Schwartzová ukazovaly (str. 7), subjekty pozorovali (str. 18), subjekty mohli předpovídat (str. 11), název kapitoly FED za Artura Burnse namísto Arthura (str. 9).

V případě používání termínu keynesiánství/keynesiánek (někde autor používá velké písmeno, jindy malé) bych doporučila ponechat termín bez výjimek s malým písmenem na začátku, obdobně jako u termínu monetarismus/monetarista. Doporučuji zohlednit, že v češtině zápis čísla a textu (např. 50 %) mění význam vyjádření.

Citační norma je v pořádku, pouze u odkazu na zdroj v případě grafických příloh bych volila přesnější odkaz. Názvy grafů bych navrhla doplnit o časovou periodu, kterou pokrývají. V případě bibliografických záznamů knih bývá standardní odkazovat na celou knihu, nikoli na konkrétní stránky, v čemž se liší bibliografický záznam od poznámky pod čarou.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce je na bakalářské úrovni kvalitní kompilací dostupné literatury na toto téma. Největší slabinou práce je naprosto absentující teoretické ukotvení v úvodu práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Doporučuji, aby autor při obhajobě shrnul, k jakému z teoretiků (A. Meltzer vs. Ch. Romer vs. M. Friedman) se přiklání při interpretaci selhání Fedu v řešení inflace 70. let. Jinak řečeno zda představitelé vedení Fed skutečně operovali v nefunkčním teoretickém ekonomickém rámci, či zda hlavním faktorem pro monetární expanzi v době vysoké inflace byl i politický nátlak, popř další faktory jakými byla síla amerického dolaru či nerovnováha platební bilance, prolínání odpovědnosti s ministerstvem financí atd.

Někteří kritici tvrdí, že kořeny finanční krize 2007-8 lze identifikovat i v chybné politice Fedu v letech 2002-2005? Naleznete některé argumentační paralely k období, na které se zaměřovala práce?

**6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):**

Vzhledem k tomu, že na úrovni bakalářské práce jde především o to prověřit zvládnutí akademického řemesla, základů práce s materiály a kritické čtení a tvůrčí psaní, což předložená práce naplňuje, doporučuji ji proto hodnotit stupněm **výborně (1) až velmi dobře (2) v závislosti na průběhu obhajoby.**

Datum: 1.6. 2016

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.